

Segesdi Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzőjétől
7562 Segesd, Szabadság tér 1.
Tel.: 82/598-002
E-mail: info@segesd.hu

Előterjesztés

a képviselő-testület 2023. február 10.-i ülésére

Tárgy: A jegyző beszámolója az adóztatásról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja alapján a képviselő-testület a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást, a h) pont alapján tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.), az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény, az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény, valamint az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet határozza meg.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok

- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.)
- a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban: Gjt.)
- a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (a továbbiakban: Ktd.),

és a kapcsolódó végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét nem eredeti jogalkotói hatáskörben, hanem felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendeletben állapítja meg, így a helyi adóztatás kereteit és feltételeit biztosítja az önkormányzati rendelet. A helyi jogalkotás során nem léphet túl a törvényi kereteken, az önkormányzat csak a Htv.-ben meghatározott esetekben és mértékig jogosult önálló szabályokat alkotni. Ez alapján megállapítható, hogy nem kapott felhatalmazást a Htv.-től eltérő vagy részletes szabályok megalkotására az adó tárgya, alanya, az adó alapja és az adókötelezettség keletkezése és megszűnése vonatkozásában. Az uniós szabályozással összhangban a Htv. 2003. évtől jelentősen korlátozza az önkormányzatok kedvezmény-, mentesség-nyújtási lehetőségét. Különösen érinti ez a vállalkozások részére biztosítható, illetve korlátozottan nyújtható kedvezményi, mentességi szabályokat.

Az önkormányzati adóhatóság látja el az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős részének beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (gépjárművek adóztatása, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése stb.).

Ötvöskónyi Község Önkormányzata feladatellátását a saját bevételek (ennek legjelentősebb része a helyi adókból befolyó bevételek), az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják.

Ötvöskónyi Község Önkormányzatának 2022. évi költségvetésében szereplő előirányzatoknak megfelelően, a közhatalmi bevételek 23 %-át a vagyoni típusú adók (magánszemélyek kommunális adója), 71 %-át a termékek és szolgáltatások adói (iparüzési adó) biztosítják.

A 2022. évre tervezett adóbevételek előirányzata 19.820.083 Ft.

A települési önkormányzat pénzforgalmi számlájára vagy annak valamely alszámlájára érkezett szabálysértési pénz- és helyszíni bírságból származó bevétel 100 %-a, valamint a közlekedési szabályszegések után kiszabott közigazgatási bírságból származó bevétel 40 %-a – függetlenül attól, hogy a bírságot mely szerv szabta ki jogerősen – a települési önkormányzatot illeti meg.

Az adócsoport létszáma 2 fő, mindketten a közös hivatal székhelyén látnak el ügyintézői feladatokat. Ügyfélfogadás hetente 3 alkalommal van, az ügyfélforgalom 2022. évben is jelentős volt.

Az önkormányzati adónyilvántartás vezetésére 1989-ben bevezetett DOS alapú ONKADO programot 2014. tavaszán WINDOWS alapokra helyezték. Egyéb korszerűsítés és fejlesztés csak annyi történt, ami a napi működtetéshez elengedhetetlen. 2017-ben az önkormányzat csatlakozott az ASP adózási szakrendszerhez, mely rendszer működtetése nem kis kihívás elé állította a dolgozókat.

Helyi iparűzési adó

Az önkormányzat 2008. január 2. napjától vezette be a helyi iparűzési adót. Ötvöskónyi község illetékességi területén az iparűzési adó mértéke 2 %, adómentességet az önkormányzati rendelet nem határoz meg.

2021-ben és 2022-ben a kis- és középvállalkozások közül összesen 28 adóalany kérte az 1 %-os adómérték fizetését, melyre a jogszabályok alapján lehetőség volt.

A nyilvántartás alapján 2022. évben 72 az iparűzési adóalanyok száma. 2022. május 31. napjáig feldolgozásra került 59 db helyi iparűzési adóbevallás, ebből 6 db záróbevallás volt. Az adóbevallások feldolgozása a határidő betartásával valósult meg. A bevallás benyújtását 13 adóalany mulasztotta el, de felszólításukat követően a bevallások benyújtásra kerültek.

- Összes elszámolt bevétel	15.197.686 Ft
- Összes hátralék	6.977.047 Ft (ebből nem esedékes: 4.200.236 Ft)
- Összes túlfizetés	2.043.075 Ft

Az összes hátralékból nincs behajthatatlan tartozás.

A 2013. évben bevezetett útdíj hatására a vállalkozók terheinek csökkentése érdekében a vállalkozó az adóvére fizetendő adóból, legfeljebb annak összegéig terjedően levonhatja a ráfordításként, költségként az adóévben elszámolt a megtett úttal arányos útdíj 7,5 %-át.

Ezen jogosultságával a 2022. évre benyújtott bevallások során egyetlen vállalkozás sem élt.

A nyilvántartott túlfizetés összege 2022. december 31. napjával 2.043.075 Ft, mely túlfizetéseket az adózók a későbbi előírásokra hagyják elszámolni, de számlák közötti átvezetését, illetve a túlfizetés visszautalását is kérelmezhetik.

Az adónemet sajátos fizetési mód jellemzi, az adózók az adóévben egyrészt a megelőző év adatai alapján előleget fizetnek (március 15. és szeptember 15.), másrészt elszámolnak a befizette előlegekkel szemben (május 31.). 2020. évben megszűnt a feltöltési kötelezettség.

Gépjárműadó

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 9. § (1) bekezdése értelmében 2021. január 1. napjától a gépjárműadóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adó- és vámhatóság látja el. A helyi adóhatóság kizárólag a 2020.12.31. napján fennálló hátralékokat és túlfizetéseket tartja nyilván. 2022. december 31. napján az összes hátralék összege 1.439.956 Ft, az összes túlfizetés pedig 0 Ft.

Magánszemélyek kommunális adója

Ötvöskónyi Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2015. január 1. napjától biztosított mentességet a magánszemély tulajdonában lévő, életvitelszerű tartózkodásra szolgáló lakásokra tekintettel. A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy 2015. évben 207 fő kért mentességet a 277 lakás és telek vonatkozásában.

A képviselő-testület döntésének megfelelően a magánszemélyek kommunális adója alóli mentesség 2015. december 31. napjával megszűnt. 2016. január 1. napjától az adó évi mértéke adótárgyanként lakás után 5.000 Ft, telek után 15.000 Ft, zártkert esetében pedig 7.500 Ft.

A zártkert tulajdonosok száma 2022. december 31. napjával 359 fő, ők tehát 7.500 Ft kommunális adót fizetnek évente. A magánszemélyek kommunális adója esetében 592 adóalanyról és 678 db adótárgyról beszélhetünk.

- Összes elszámolt bevétel	3.858.986 Ft
- Fennálló tartozás	2.694.909 Ft (ebből nem esedékes tartozás: 7.500 Ft)
- Összes túlfizetés	63.493 Ft

A fennálló tartozásokat figyelembe véve, behajthatatlan tartozásról nem beszélhetünk.

Késedelmi pótlék

Fizetés késedelem esetén pótlékot kell fizetni. Késedelmes befizetés miatt 596 adózónak lett felszámítva 1.854.841 Ft értékben, melyről az adózók az egyenlegértesítőben tájékoztatva lettek.

- Összes elszámolt bevétel	120.516 Ft
- Fennálló tartozás	1.854.841 Ft
- Túlfizetés összege	6.754 Ft

A fennálló tartozásokat figyelembe véve, behajthatatlan tartozásról nem beszélhetünk.

A különböző adónemek tőketartozásaira napi kamat kerül felszámításra, így a késedelmi pótlék kintlévőség napi szinten tovább növekedik.

Talajterhelési díj

Talajterhelési díj fizetésére kötelezett az, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem kötött rá. A talajterhelési díj mértéke 1.800 Ft/m³, magánszemélyeket 25 % díjkedvezmény (1.350 Ft/m³) illet meg. A helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörbe tartozó szennyvízelhelyezéshez kapcsolódó talajterhelési díjat a kibocsátónak kell megállapítania, bevallania és megfizetnie a tárgyévét követő év március 31. napjáig. A díjfizetési kötelezettségről szóló bevallást első ízben a 2016. január 26. napjától 2016. december 31. napjáig terjedő időszakra kellett benyújtani 2017. március 31-ig.

A talajterhelési díj fizetési kötelezettség 34 adóalanyt érintett 2022-ben, a befizetés 392.993 Ft, a 2022.12.31. napján fennálló tartozás összege pedig 836.400 Ft, a túlfizetés összege 22.992 Ft.

Bírság

A bírság számlán kerülnek előírásra a bejelentési, bevallási és feltöltési kötelezettség nem vagy késedelmes teljesítése esetén kiszabott mulasztási bírságok. Az adózók száma 17 fő.

- Összes elszámolt bevétel	20.000 Ft
- Fennálló tartozás	105.000 Ft

Államigazgatási eljárási illeték

Az önkormányzati adóhatóságnál kezdeményezett eljárásokban az adózók az illetéket az önkormányzat illetékbeszedési számlájára fizetik meg. A beszedett államigazgatási illetékekről nyilvántartást kell vezetni, és minden tárgyévet követő hó 15-ig kell átutalni a Magyar Államkincstár illetékbeszedési számla javára, mely kötelezettségének az önkormányzat eleget tett. 2022. évben nem volt illetékbevezetés.

Az önkormányzati adóhatóság adószámláinak kezelése

Az adószámlák bankszámla kivonatának megérkezése után megtörtént a befizetések azonosítása az adózókra. A bevételek és kiadások rögzítését követően, elkészülnek a pénzforgalmi naplók.

Intézkedés történik a téves befizetések átfutóba helyezéséről, túlfizetések rendezéséről.

A jogszabályi kötelezettségeknek megfelelően elvégeztük a negyedévenkénti zárási munkafolyamatokat, azt követően megküldésre került az adatszolgáltatás a Magyar Államkincstár részére.

Megtörtént az egyenlegértesítők kiküldése valamennyi adózónak:

- 2022. I. félévről február 28-ig
- 2022. II. félévről augusztus 31-ig
- 2022. október 12-ig hátralékos fizetési felhívás

Adóügyekkel kapcsolatos főszámon iktatott ügyiratok száma 2022. évben 926 db (Segesd, Ötvöskőny, Beleg), ehhez további 1.844 db alszámon iktatott ügyirat kapcsolódik, szintén a három községben összesen. Az adócsoport munkatársai figyelemmel kísérik a jogszabályváltozásokat és az előírásokat, munkavégzésük során betartják azokat.

Az adóhatósági feladatok (kivetések, határozatok kibocsátása, felszólítások, értesítések, hatósági bizonyítványok, igazolások kiadása, letiltások), adatszolgáltatási kötelezettségek határidőre teljesültek.

Ügyfeleink különböző ügyeik intézéséhez adóigazolást kérhetnek, Ötvöskőnyiban 2022. évben 3 esetben került sor nemleges adóigazolás kiadására.

Feladatunk az adó- és értékbizonyítványok kiadása, mely történhet:

- hagyatéki eljárásor,
- gyámhatósághoz,
- bírósági végrehajtáshoz,
- adóvégrehajtáshoz,
- hitelfelvételhez.

Adó- és értékbizonyítvány kiadására 2022. évben 21 esetben került sor, melyet megelőzőtt helyszíni szemle és felmérés. A feladatot megfelelő szakképzettséggel rendelkező adóügyi munkatárs látja el.

Hátralékok csökkentésével kapcsolatos intézkedések

Az évek során az adófizetési morál romlása, a fizetési nehézségek következtében bekövetkezett fizetési készség, és sok-sok egyéb tényező miatt rendkívül megnövekedett a kintlévőségek nagysága. A hátralékállomány az elévülési időszak (öt év) hátralékállományát tartalmazza. A gazdálkodók vagyonát sok esetben meghaladja tartozásaik összege, kötelezettségeik rendezésére nincs pénzügyi fedezetük. A felszámolás alá kerülő cégek esetében még megfelelő időben történő hitelezői igénybejelentés alapján is csekély az esély a követelések egy részének megtérülésére.

Az eljárás több évre is elhúzódhat, az ilyen kintlévőségek majd leírásra kerülnek, azonban az eljárás teljes lezárásáig az önkormányzati adóban nyilván kell tartani.

A végrehajtás eredményességét és annak folyamatát jelentősen befolyásolja az adós személyének felkutatása, a munkahelyi adatok lekérdezése, és a bankszámlaszámok lekérése.

Ezekon túl a behajtás sikerességét jelentősen meghatározza, hogy az adó személy rendelkezik-e rendszeres jövedelemmel. Egyre többen vannak, akiknek nincs nyilvántartott jogviszonya, vagyis munkanélküliek esetleg a feketegazdaságban foglalkoztatottak, akiknél kimutatható jövedelem nem állapítható meg.

A letiltások általában a Somogy Vármegyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztár Szakigazgatási Szerv adataira épülnek. Sok hátralékkal rendelkező adózó nem dokumentált jövedelmet szerez, vagy minimálbérre van bejelentve, a nyugdíjak összege alacsony, a segélyek nem vonhatók végrehajtás alá. Az egyéni vállalkozók jelentős száma nem rendelkezik pénzforgalmi számlával, illetve számláikon pénzforgalom nincs.

Az adócsoport a fennálló tartozásokra letiltást kezdeményez. Az elindított letiltásokat folyamatosan vonják az adósoktól, melynek összege havonta általában a munkabér vagy egyéb járandóság 33 %-a.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 9. § (4) bekezdése szerint amennyiben az adóalany gépjárműadó tartozása az egy évi adótételt meghaladja, az adóhatóság kezdeményezheti a gépjárművének a forgalomból való kivonását. 2022-ben nem történt ilyen jellegű kezdeményezés.

Az önkormányzati adóhatóság felé részletfizetési, mérséklési, halasztási kérelemmel többen fordulnak – többnyire gazdasági társaságok, vállalkozók. 2022. évben nem került sor ilyen jellegű határozat kibocsátásra.

A kintlévőségek állományát csökkentette az, hogy 2022. évben elévülés címén 303.099 Ft kommunális adó tartozást, 203.324 Ft gépjárműadó tartozás, 443.400 Ft talajterhelési díj tartozás, 43.033 Ft iparüzési adó tartozás, 98.661 Ft késedelmi pótlék tartozás került törlésre. Az elévülés összegének egy részét a már hivatalosan is megszűnt vállalkozások és magánszemélyek behajthatatlan tartozásai teszik ki, melyet behajtani már nem lehet és a hatályos szabályozás szerint az elévülésig nyilván kell tartani az önkormányzati adóhatóságnak.

Adók módjára történő behajtás

A saját adókintlévőségek behajtásán kívül nagyszámú a más szervek által átadott köztartozások behajtása – helyszíni bírság, szabálysértési bírság, közigazgatási bírság, gyermektartásdíj stb.

Más szervek által kimutatott, adók módjára történő behajtás 2022. évben 65.800 Ft, saját költségvetésnek átutalt 4.000 Ft.

Az adóhatóság célja, a közvetlen kapcsolat kialakítása az adózókkal, az adóbevallások és befizetések határidőben történő benyújtásának és befizetésének elősegítése, ezen felül feladata a honlap aktualizálása, frissítése, az adóbevallások kitöltésének segítése.

Kérem a T. Képviselő-testületet a beszámoló megtárgyalására és elfogadására.

A fentiekre tekintettel az alábbi határozat-tervezetet terjesztem a T. Képviselő-testület elé:

Határozati javaslat:

Ötvöskónyi Község Önkormányzata Képviselő-testületének/2023. (.....) önkormányzati határozata az adóztatásról szóló beszámolóról.

Ötvöskónyi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az önkormányzati adóztatásról szóló beszámolót az előterjesztés szerint elfogadja.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Szabad Józsefné polgármester

Segesd, 2023. február 6.

dr. Varga Katalin
jegyző